

Friheten stor på virtuellt kontor

Vd:n Jakob Gottliebs virtuella alter ego breakdansar när affärrerna går bra. Men hur kul får man egentligen ha på jobbet? Hur kul som helst, bara man levererar, enligt organisationskonsulten.

KONTORSLIV DEL 2

Eget rum, öppet landskap, flexkontor eller virtuell arbetsplats? Insidan tittar närmare på dagens moderna kontor och hur människorna som arbetar där påverkas.

EN VANLIG TISDAG på jobbet: 46 personer arbetar koncentrerat i lobbyn på Hotel Scandic Anglais i Stockholm. Samtliga har ytterkläderna intill sig och kommer från gatan. En ensam hotellgäst stör bilden av det friflytande kontoret – han läser sporten, tar en öl och en macka i baren.

Vid långbordet står laptopparna tätt. I dubbelraden med fåtöljer längs glasväggen mot Humlegården har nästan alla datorn i knäet och jobbar tyst. I sittgrupperna mot Sturegatan är ljudnivån högre. Här sitter några i telefonkonferens och det pågår arbetsmöten live.

–Det här är ett av mina favoritkontor i Stockholm. Jag har tre till men dem behåller jag för mig själv, säger Jakob Gottlieb.

Han är vd för webbyrån Binde Streck som bland annat skapar virtuella kontorsmiljöer i samarbete med inredningsbutiken Nordiska Galleriet i Stockholm. Han besöker många kunder och jobbar på tåg och flyg, men vissa kontakter träffar han mest på sitt eget virtuella kontor.

–Det känns fint. Vi rör oss fritt i lokalerna och chattar i bubbler eller röströpratar över Skype.

Jakob Gottliebs medarbetare finns huvudsakligen i Rättvik och Polen och själv bor han i Uppsala. En förutsättning för att företaget ska funka är att de kan träffas på det virtuella kontoret och kommunicera och arbeta med gemensamma dokument i realtid.

–TILL VARDAGS jobbar vi mycket i Google Docs, ett gratiskontor som är tillgängligt för alla. Men om vi ska ha ett socialt, lite avslappnat möte går vi in på vårt eget kontor.

–Du får gärna komma dit men jag måste stå upp först. Vi hade inbjudningsfest för inbjudna gäster i går och det gick lite vilt till, skrattar han och vrider datorskärmen åt mitt håll.

Den animerade figuren i den virtuella lobbyn ser ut som en lätt karikerad version av Jakob – i en betydligt dyrare outfit än den han har på sig i verkligheten. I paintbrushad kostym, vit skjorta och slips går hans alter ego runt i lo-

Jakob Gottlieb har startat webbyrån Binde Streck. En av hans "arbetsplatser" är lobbyn på Hotell Anglais i Stockholm där han kan arbeta mobilt med sitt kontor som bara finns i cyberrymden.

FOTO: ANIA LILJEFORS

kalen och samlar ihop vinglas och tomflaskor, snubblar på mattkanten och tar sig för pannan.

Beter sig medarbetare och gäster annorlunda i ett virtuellt kontor?

–Ja, det tycker jag. Själv använder jag större gester på det virtuella kontoret än i verkligheten. Jag kan applådera, bua och gråta. Går det riktigt bra kanske jag brejkar, det kan jag inte i verkligheten.

–Den virtuella kontorsmiljön är mer tillåtande och kreativ. Några av mina affärskontakter som är rätt så stifta i verkligheten har valt rätt utflippade gestalter, säger Jakob och presenterar mig för en högt uppsatt chef med katthuvud.

–SAMTIDIGT FINNS DET regler som är väldigt strikta. Endast medarbetare och inbjudna gäster har behörighet till vårt virtuella kontor och allt som sägs här stannar inom väggarna. Konversationen sparas inte som när man chattar.

I konkurrensen om unga talanger har arbetsmiljön blivit ett viktigt lockbete. Moderna innovationsföretag förvandlar gärna hela kontoret till en mer fantasieggande plats som trigger alla sinnen. Kafé, krog, tivoli eller cirkus – i dag tänjer arkitekterna gränsen för hur ett kontor kan se ut.

–Miljön är särskilt viktig för dem som producerar tjänster och kunskap. Många designfaktorer påverkar vårt biologiska system som i sin tur påverkar sinnesstämning, kreativitet och beteende, säger Alexandra Moore.

I sin doktorsavhandling vid Lu-

leås tekniska universitet undersöker hon sambandet mellan design, välbefinnande och resultat. Hitills har arbetsmiljöforskningen fokuserat på psykosociala faktorer utan att koppla dem till vad vi åstadkommer, menar hon.

–FÖR MIG ÄR DET helheten som är intressant och därför kompletterar jag den miljöpsykologiska forskningen med företagsekonomi. Det finns några faktorer som verkar vara viktigare än andra för att ett

”Många designfaktorer påverkar vårt biologiska system som i sin tur påverkar sinnesstämning, kreativitet och beteende.”

Alexandra Moore, arkitekt och forskare

företag ska kännas starkt och bli en honungsburk på arbetsmarknaden – att medarbetarna känner stolhet och att det finns en tydlighet i verksamheten, säger hon.

På mjukvarujätten Googles kontor i Zürich, som personalen har designat, är ett av rummen inrett som ett gammalt engelskt bibliotek med klubbfåtöljer. En livbåt uppdragen på "stranden" är mötesplats, kontorstolarna är utbytta mot saccosäckar, privata samtalar ringer man från en skidliftkabin och teknisk support får man i baren.

–Varför inte? Många föredrar att

sitta i en länstol med den bärbara datorn i knäet, säger Thomas Natthorst Böös, arkitekt och organisationskonsult.

–Själv ligger jag helst i sängen och jobbar. Men en arbetsplats ska inte vara en enda stor myshörna, den får inte slå över i ett hem. Just nu håller jag på med ett projekt där arbetsplatsen ska innehålla ett skogsbryn, en stig och en kulle.

Hur kul får man ha på jobbet egentligen?

–Hur kul som helst – om man åstadkommer kundnytta, säger han.

Samtidigt som företag i moderna branscher vill bort från allt som påminner om en arbetsplats, vill många traditionella företag bli tydligare. Ett sätt är att söka sig tillbaka till sina rötter.

För tre år sedan flyttade Ica:s huvudkontor i Sverige ihop med Maxi-butik i Solna Business Park. Där loopar storny om Stig och de andra i tevereklamens Ica-butik på storbildsskärmar i entrén. Tapetmönstret är streckkoder, golvet känns "saluhall" och ett chambre séparé i kafeterian ser ut som ett mellanmjölkspaket.

–Inredningen anknyter till butikerna. På så sätt blir det tydligt vad vi sysslar med, säger Stefan Gideskog, projektledare för det nya kontoret.

MÅLET MED förändringen var bland annat att öka informationsutbytet, kompetensutbytet och överhörningen i organisationen.

–Vi hade medarbetare som kom

klockan åtta på morgonen och gick vid fem utan att höra eller se vad andra gjorde på jobbet. De hade egen kaffebyggare och medhavd lunchmat som de åt på rummet. På det nya kontoret åter vi tillsammans med arbetskamraterna, säger Stefan Gideskog.

Sjuktalet och personalomsättningen är fortfarande lägre än genomsnittet för den här typen av organisation men tre år efter flytten har den värsta förläskelsen lagt sig. En enkät som gjordes förra året visar att fler blivit mer kritiska till arbetsplatsen.

–Ljudnivån är det som sticker ut i undersökningen. Det beror på att spelreglerna inte följs. I början viskade man nästan, säger Stefan Gideskog.

NÅR KONTORET FLYTTADE bytte man också företagskultur. De nya etikettsreglerna samlades i den så kallade "husboken". Där står bland annat att man inte får ha husdjur, växter och fotografier på sin arbetsplats. Om de gemensamma utrymmena på Ica:s huvudkontor är lekfulla så är arbetsplatserna strikta och funktionella som ett laboratorium.

–Labbet har varit en modetrend i många kontorsomvandlingar. Det förutsätter givna flöden och tillåter inte någon oreda. Egentligen är det en industriell miljö som bara har "pimpats" lite, säger Thomas Natthorst Böös

GHUNILLA ELDH
Frlansjournalist
insidan@dn.se

Hotellounge

I Stockholm är Hotell Anglais lounge en populär arbetsplats. Ja, kanske inte för hotellpersonalen, utan för alla flexarbetare inom it, media och finans. Kring Stureplan har de sina små flexibla kontor, men de tar gärna med sig datorn till hotellobbyn, beställer in fika och jobbar. Här sker planeringsmöten och mingel nästan som i ett öppet landskap. Men med den stora skillnaden att man själv har makten att komma och gå som man vill. Och kanske byta till en annan arena som känns mer stimulerande. Då är det bara att ta laptopen under armen och bli kulturarbetare på Södermalm. Där finns en annan populär arbetsplats - slitna, bohemiska, unga Café String. Här ser-

Outsourcingbyrån Bindestreck gör webb lösningar till företag och inreder virtuella kontorsmiljöer. Alla som jobbar på arbetsplatsen får egna animationer. Här kan du designa dig själv, varför inte med ett katt-huvud?